

Příloha č. 2 – Popis podporovaných aktivit

A) Podpora transformace a deinstitucionalizace zdravotnických služeb v oblasti psychiatrické péče, rozvoj a podpora minimálně 104 služeb uvedených ve strategii reformy psychiatrické péče.

Aktivity zaměřené na rozvoj a podporu nových služeb komunitního typu, ambulantních a terénních služeb a nových typů péče, včetně rozvoje a rozšiřování nástrojů pro identifikaci a odstraňování dopadů institucionalizace na uživatele.

Dále aktivity na podporu přesunu těžiště psychiatrické péče do komunity, jako je:

- Tvorba a realizace vzdělávacích programů pro lékařské i nelékařské pracovníky poskytovatelů psychiatrické péče v oborech, jako je např. psychoterapie, krizová intervence, case management, specifické komunikační dovednosti, fyzická bezpečnost pracovníků, vzdělání v oboru psychiatrické sestry, komunitní psychiatrické sestry, návykové nemoci, adiktologie;
- Vzdělávání osob zapojených do procesu reformy psychiatrické péče. Jedná se o lékařské pracovníky (např. praktičtí lékaři), nelékařské pracovníky a nezdravotníky (učitelé, pracovníci státní správy), adiktology;
- Informační a destigmatizační programy na podporu duševního zdraví a života bez závislosti pro pacienty, jejich rodinné příslušníky, neformální pečovatele nebo veřejnost přicházející do styku s duševně nemocnými jako jsou např. přednášky, workshopy, diskuse, kampaně, peerovské programy;
- Tvorba analytických, metodických a strategických materiálů souvisejících s realizací reformy psychiatrické péče.

B) Podpora specializačního vzdělávání zdravotnických pracovníků v oborech vyznačujících se regionálními rozdíly v dostupnosti, v oborech, kde nepříznivý věkový průměr způsobuje nedostupnost péče, a v oborech s nedostatečným pokrytím péče. Kromě specializačního vzdělávání budou podporovány rovněž odborné stáže a příprava vzdělávacích materiálů.

I. Podpora specializačního vzdělávání dle § 19 a podpora certifikovaných kurzů dle § 21e (s omezením na kurzy, jejichž absolvováním bude získána zvláštní odborná způsobilost prohlubující získanou specializovanou způsobilost pro činnosti, které prokazatelně přispějí ke zlepšení dostupnosti péče) zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů. V rámci tohoto vzdělávání budou podporovány i odborné stáže, příprava vzdělávacích materiálů a nábor pracovníků. Jedná se o podporu vzdělávání v oborech vyznačujících se regionálními rozdíly v dostupnosti, v oborech, kde nepříznivý věkový průměr způsobuje nedostupnost péče, a v oborech s nedostatečným pokrytím péče, zejména v následujících oborech:

- anesteziologie a intenzivní medicína,
- dětská a dorostová psychiatrie,
- dětská neurologie,
- gynekologie a porodnictví,
- chirurgie,
- klinická farmacie,
- maxilofaciální chirurgie,
- neurologie,

- nukleární medicína,
- obory farmaceutů,
- obory zubních lékařů,
- otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku,
- patologie,
- popáleninová medicína,
- pracovní lékařství,
- praktické lékařství pro děti a dorost,
- soudní lékařství,
- urgentní medicína,
- vnitřní lékařství,
- všeobecné praktické lékařství.

II. Podpora specializačního vzdělávání dle § 54 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, a podpora uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče jiných osob než jsou uvedeny v hlavě VII zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), dle § 85 tohoto zákona. Jedná se o specializační vzdělávání, podporu uznávání způsobilosti a nábor pracovníků v oborech vyznačujících se regionálními rozdíly v dostupnosti, v oborech, kde nepříznivý věkový průměr způsobuje nedostupnost péče, a oborech s nedostatečným pokrytím péče, jde zejména o následující nelékařské obory:

- dětská sestra,
- ergoterapeut,
- fyzioterapeut,
- porodní asistentka,
- radiologický asistent/technik,
- všeobecná sestra.

C) Vytvoření a zajištění fungování regionálních center zdraví zaměřených na tvorbu a realizace **minimálně 66 programů** podpory zdraví a zdravotní gramotnosti ohrožených skupin.

Cílem této aktivity je vznik regionálního centra zdraví v každém jednotlivém kraji. V rámci této aktivity budou financovány zejména následující programy: služby primární prevence, služby sekundární prevence, individuální poradenství, skupinové poradenství, interaktivní programy a pomůcky a terénní služby. Oprávněný žadatel na úrovni projektového záměru popíše způsob vytvoření a fungování center zdraví a kritéria vedoucí k výběru programů.

Mezi ohrožené skupiny patří zejména: skupiny obyvatelstva ohrožené zdravotními nerovnostmi, dospělí se základním vzděláním, dospělí se zdravotně rizikovým chováním, senioři ohrožení chudobou, sociálně znevýhodněná mládež a děti, obyvatelstvo vyloučených lokalit atd.

D) Zavádění zdravotní péče ve vybraných oborech v regionech, kde tato péče dříve nebyla poskytována nebo byla poskytována v nedostatečném objemu, včetně péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Financovány budou především potřebné provozní náklady (např. jízdné) a vzdělávání zdravotnického personálu (nejedná se

o vzdělávání dle zákona č. 96/2004 Sb. a zákona č. 95/2004 Sb., ale o vzdělávání, které samo o sobě nepostačuje k získání způsobilosti k výkonu lékařského nebo nelékařského povolání, např. vzdělávání v oblasti specifických komunikačních dovedností apod.), zavádění a podpora rozvoje paliativní a hospicové péče, podpora poskytování zdravotních služeb osobám bez domova, tvorba metodických dokumentů vedoucí k zajištění zdravotních služeb v potřebných oblastech.

E) Realizace screeningových programů a zlepšení jejich dostupnosti nejrizikovějším skupinám zejména osob v produktivním věku ve vztahu k trhu práce a osob soustavně se připravujících na budoucí povolání.

Půjde zejména o následující screeningové programy:

1. Screening karcinomu prsu, program s doloženou účinností při snižování úmrtnosti na karcinom prsu; Program je cílen na následující skupinu nejvíce ohroženou předčasným úmrtím na zhoubný nádor prsu: ženy ve věku 45-70 let nebo starší ženy s předpokladem dlouhodobého přežití v dobré kvalitě života.
2. Screening kolorektálního karcinomu, program s doloženou účinností při snižování úmrtnosti na karcinom tlustého střeva a konečníku; Program je cílen na následující skupinu nejvíce ohroženou předčasným úmrtím na zhoubný nádor tlustého střeva nebo konečníku: muži a ženy ve věku 50-70 let nebo starší jedinci s předpokladem dlouhodobého přežití v dobré kvalitě života.
3. Screening karcinomu děložního hrdla, program s doloženou účinností při snižování nemocnosti a úmrtnosti na karcinom děložního hrdla; Program je cílen na následující skupinu nejvíce ohroženou předčasným úmrtím na zhoubný nádor děložního hrdla: ženy zejména ve věku 25-70 let, mladší ženy po zahájení pohlavního života, nebo starší ženy s předpokladem dlouhodobého přežití v dobré kvalitě života.
4. Sekundární prevence patologických zlomenin (screening osteoporózy), cílem je zejména zlepšení zdravotního stavu pacientů po prodělané osteoporotické zlomenině. Program je cílen na následující skupinu ohroženou negativními dopady neléčené osteoporózy (vč. fraktur a úmrtí v jejich důsledku): muži a ženy od 50 let, u kterých bude diagnostikovaná zlomenina.
5. Sekundární prevence diabetu u rizikové populace v návaznosti na Národní diabetologický plán, zaměření na rizikové jedince dle analýzy v rámci národního diabetologického plánu a screening diabetické retinopatie a makulárního edému, projekt má potenciál pro prevenci ztráty zraku u těchto pacientů; Program je cílen na následující skupinu ohroženou diabetem a jeho negativními důsledky: dospělí ženy a muži navštěvující všeobecného praktického lékaře (dle vyhlášky MZ ČR 70/2012). Pacienti s diabetem představují cílovou skupinu ohroženou jeho závažnými komplikacemi (mikrovaskulární, ischemická choroba apod.).
6. Časný záchyt karcinomu prostaty se zaměřením na vybrané rizikové skupiny. Program má prokázaný potenciál pro snížení úmrtnosti na nádory prostaty; Program je cílen na následující skupinu nejvíce ohroženou předčasným úmrtím na zhoubný nádor prostaty: muži ve věku 50-70 let s předpokladem nejméně 10 let dalšího života.
7. Prevence chronického renálního selhání, cílem je zejména oddálení zahájení dialyzační terapie, zvýšení počtu transplantací od žijících dárců, snížení počtu nemocných zahajujících dialyzační terapii „z ulice“; Program je cílen na následující skupinu nejvíce ohroženou chronickým renálním selháním a jeho závažnými následky: muži a ženy od 50 let věku s diabetem nebo hypertenzí.
8. Sekundární prevence následků hypercholesterolemie, cílem je snížit závažné následky nekompenzované hypercholesterolemie; Program je cílen na následující

skupinu ohroženou nekompenzovanou hypercholesterolemií a předčasným úmrtím v jejím důsledku: dospělí muži a ženy do 60 let věku.

9. Program prenatálního a novorozeneckého screeningu a časného záchytu autistického spektra. Program je cílen na časnou detekci vrozených vývojových vad nebo genetických syndromů u plodu nebo novorozenců, resp. poruch autistického spektra u malých dětí, zejména předčasně narozených. Program je cílen na těhotné ženy, novorozence a děti. Program sleduje posílení výkonnosti, nákladové efektivnosti a kvality včasného záchytu uvedených chorob.

Podporovány budou rovněž aktivity vedoucí k tvorbě prostředí pro implementaci, řízení a komunikaci programů časného záchytu a tvorba analýz, metodik a závazných postupů souvisejících s realizací screeningových programů a jejich vyhodnocování. Možné bude odborné vzdělávání pro osoby, které se budou podílet na vytváření implementačního prostředí screeningových programů a jejich schvalování a vč. výměny dobré praxe se zahraničními subjekty.